



REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH  
W OLSZTYNIE

# PROTOKÓŁ

**Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU  
DLA NADLEŚNICTWA OSTROŁĘKA**

W CELU USTALENIA WYTYCZNYCH DLA PRZEPROWADZENIA TERENOWYCH PRAC  
URZĄDZENIOWYCH I UZGODNIENIA OGÓLNYCH ZASAD  
DO OPRACOWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU  
na okres od **01.01.2022 r.** do **31.12.2031 r.**

**Ostrołęka, 17 września 2019 r.**

## A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych.

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa wynika z ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. Zadania gospodarcze zaplanowane w planie urządzenia lasu muszą także uwzględniać przepisy określone w ustawach: prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.; o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., o dostępie do informacji publicznej dnia 6 września 2001; o ochronie baz danych z dnia 27 lipca 2001 r.; o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.; o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.; o leśnym materiale rozmnożeniowym z dnia 7 czerwca 2001 r. i innych. Za realizację zadań określonych w planie urządzenia lasu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiada Nadleśniczy.

Na podstawie Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie zwołał posiedzenie Komisji Założeń Planu, mającej na celu ustalenie i przyjęcie wytycznych do prac terenowych nowego planu urządzenia lasu, na lata 1.01.2022 do 31.12.2031.

Posiedzenie Komisji odbyło się w dniu 17.09.2019 r. w siedzibie Nadleśnictwa Ostrołęka.

Skład Komisji:

**Przewodniczący:** Zbigniew Karaś - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Olsztynie

| <b>1) Przedstawiciele RDLP w Olsztynie</b>               |   |   |
|--|---|---|
| Wojciech Abramczyk                                       | - | Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi   |
| Barbara Widerska   | - | Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego |
| Mariusz Górski-Kłodziński                                | - | Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu                   |
| Piotr Mioduszeński                                       | - | Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej              |
| Aleksander Sydoruk                                       | - | Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi              |
| <b>2) Przedstawiciele Ministerstwa Środowiska i DGLP</b> |   |   |
| Wojciech Chmielewski                                     | - | Kierownik Zespołu Ochrony Lasu                    |
| Tomasz Grzegorzewicz                                     | - | Wydział Urządzania Lasu                           |
| <b>3) Przedstawiciele Nadleśnictwa Ostrołęka</b>         |   |   |
| Zdzisław Gadomski  | - | Nadleśniczy                                       |
| Hubert Pawelec   | - | Zastępca Nadleśniczego                            |
| Andrzej Zabielski  | - | Inżynier Nadzoru                                  |
| Krzysztof Kowalczyk                                      | - | Sekretarz   |
| Marek Tomczuk  | - | starszy specjalista SL                            |
| <b>4) Przedstawiciele RDOŚ</b>                           |   |   |
| Arkadiusz Malec  | - | Regionalny Konserwator Przyrody w Warszawie       |
| <b>5) Goście</b>   |   |   |
| Włodzimierz Serwiński                                    | - | Polskie Towarzystwo Leśne                         |
| Aleksander Syguła  | - | OTOP - Koordynator projektu ochrona kraski        |

## **I. Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne.**

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy, wykonany przez BULiGL Oddział w Warszawie wg stanu na 1.01.2010 r. Operat będzie stanowić podstawę do przypisania typu siedliskowego lasu dla poszczególnych wydziełów. W przypadku wątpliwości do aktualności określenia oraz działek nieobjętych opracowaniem dopuszcza się możliwość indywidualnego określenia siedliska wg stanu na gruncie.

Komisja zaleca, aby wykonawca przy weryfikacji granic wydziełów, przyjął jako pierwsze kryterium - pozostawienie jednolitego płatu siedliska. Wykonawca powinien zwrócić szczególną uwagę na płaty siedlisk cennych z przyrodniczego punktu widzenia (np. LMb, Bb, BMw), dotychczas często wykazywanych jako fragmenty innych wydziełów i w miarę możliwości tworzyć z nich jednolite siedliskowo wydziały, niezależnie od powierzchni i rosnącego na nich drzewostanu.

## **II. Podstawowe założenia zagospodarowania przestrzennego regionu.**

W poniższym zestawieniu zawarte są informacje na temat miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ostrołęka.

Na poziomie wojewódzkim są to między innymi:

1. Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do roku 2022,
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego,

Na poziomie powiatowym:

1. Programy Ochrony Środowiska dla każdego z powiatów położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (powiat makowski na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2023, powiat ostrołęcki na lata 2019-2022 w trakcie opracowywania),
2. Strategię Rozwoju dla miasta Ostrołęka na lata 2012-2020, powiat makowski - na lata 2016-2020).

Na poziomie gminnym:

1. Programy Ochrony Środowiska dla gmin: Baranowo, Rzekuń na lata 2016 - 2019 z perspektywą do roku 2023; Krasnosielec na lata 2018-2022 z perspektywą na lata 2023 - 2025; Sypniewo na lata 2018 - 2023; Lelis na lata 2016-2025; Olszewo Borki; Troszyn na lata 2018 - 2021 z perspektywą do roku 2025; miasto Ostrołęka na lata 2017 - 2020 z perspektywą do roku 2024, Goworowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026).  
Gminy Czerwin, Młynarze, Kadziło nie posiadają POŚ.
2. Strategie Rozwoju dla gmin: Baranowo na lata 2014-2023; Goworowo na lata 2015-2020; Kadziło na lata 2015-2030; Lelis na lata 2014-2030; Olszewo Borki na lata 2016-2030; Rzekuń na lata 2016-2025; Troszyn na lata 2014-2020; Krasnosielec na lata 2015-2025; Sypniewo na lata 2016-2023; miasto Ostrołęka na lata 2012-2020; Gminy Czerwin i Młynarze nie posiadają strategii rozwoju.

W zestawieniu poniżej zawarte są informacje na temat miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ostrołęka:

|                            |   |
|----------------------------|---|
| <b>Miasto Ostrołęka</b>    | Ok 70 % obszaru miasta jest objęta MPZP. Trwają prace nad zmianami MPZP   |
| <b>Gmina Sypniewo</b>      | Nie posiada uchwalonego MPZP.   |
| <b>Gmina Młynarze</b>      | Nie posiada uchwalonego MPZP.   |
| <b>Gmina Krasnosielec</b>  | Część gminy objęta jest MPZP. Gmina posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów planistycznych gminy Krasnosielec tj. obszarów istniejącej zwartej zabudowy. |
| <b>Gmina Troszyn</b>       | Cała gmina jest objęta MPZP.  |
| <b>Gmina Rzekuń</b>        | Cała gmina jest objęta MPZP.  |
| <b>Gmina Olszewo Borki</b> | Cała gmina jest objęta MPZP.  |
| <b>Gmina Lelis</b>         | Cała gmina jest objęta MPZP.  |
| <b>Gmina Kadzidło</b>      | Obręb Grale nie posiada MPZP.   |
| <b>Gmina Goworowo</b>      | Część gminy objęta jest MPZP. Gmina posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zwartej zabudowy. (oprócz miejscowości. Dzbądzek)                            |
| <b>Gmina Czerwin</b>       | Nie posiada uchwalonego MPZP.   |
| <b>Gmina Baranowo</b>      | Obręby: <b>Zimna Woda, Olkowa Kępa</b> – posiadają MPZP.  |

### III. Forma przekazania bazy danych SILP na potrzeby planu urządzenia lasu.

Granice zasięgu terytorialnego są zgodne z zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 82 z dnia 29 grudnia 2014 r. oraz Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 16 z 9 marca 2016 r.

Nadleśnictwo ma założone księgi wieczyste na prawie 100 % powierzchni. (KW nie są urządzone dla 6 działek o łącznej powierzchni 2,17 ha)

Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków (wypisy i wyrisy) zostaną pobrane przez Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi i przekazane wykonawcy.

Baza programu „Taksator” zostanie przekazana wykonawcy w ciągu miesiąca od dnia podpisania umowy na wykonanie projektu planu. Jednocześnie Nadleśnictwo przekaze wykonawcy zaktualizowane warstwy „Leśnej Mapy Numerycznej”. Aktualizację bazy SILP i SLMN za 9 rok planu wykona Nadleśnictwo i wyniki przekaze wykonawcy planu.

Od 1.07.2021 r. należy, w miarę możliwości, wstrzymać obrót gruntami w celu zapewnienia zgodności planu urządzenia lasu.

#### **IV. Korekty podziału powierzchniowego.**

Generalnie nie zachodzi potrzeba wprowadzania zmian w podziale powierzchniowym. Ewentualne korekty granic oddziałów można wprowadzić na etapie wprowadzania nowej numeracji, w związku z połączeniem obrębów leśnych.

#### **V. Oznaczenie granic wyłączeń taksacyjnych.**

Włoty i skrzyżowania granic wyłączeń taksacyjnych zostaną oznaczone w terenie poprzez korowanie powierzchniowe „obrączek” oraz zaciosów kierunkowych. Odstępuje się od tego wymogu na terenie rezerwatu.

#### **VI. Wykorzystanie zdjęć lotniczych przy sporządzaniu planu urządzenia lasu.**

W zasobach Głównego Geodety Kraju istnieją zobrazowania lotnicze, obejmujące zasięg terytorialny Nadleśnictwa, z roku 2017 (około 35 % powierzchni) oraz 2016 (około 65 % powierzchni).

Komisja uważa za konieczne wykonanie aktualnych zdjęć lotniczych. Ortofotomapa to wszechstronne narzędzie podnoszące jakość prac urządzeniowych. Ułatwia dokonanie analiz przebiegu granic użytków gruntowych, linii energetycznych, dróg, naruszeń stanu posiadania itp. Wysokorozdzielcze zdjęcia lotnicze całego Nadleśnictwa umożliwiają również prowadzenie nadzoru nad lasami prywatnymi oraz stanowią doskonały materiał wyjściowy do wydawania opinii w sprawach planów zagospodarowania przestrzennego lub wyłączania gruntów leśnych z produkcji. Wykonana ortofotomapa powinna zawierać również zdjęcia wykonane w barwach bliskiej podczerwieni, które umożliwią analizę zdrowotną drzewostanów Nadleśnictwa.

Dodatkowo należy pobrać z Państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, dostępne dane pochodzące ze skaningu laserowego (NMT, NMPT) oraz bazę danych obiektów topograficznych (BDOT10k). Komisja zobowiązuje wykonawcę do obligatoryjnego wykorzystania powyższych danych w trakcie prac nad kompozycjami mapowymi.

#### **VII. Ustalenie i uwzględnienie cech drzewostanów.**

Zgodnie z § 26 IUL, wykazy drzewostanów wg wybranych cech zostaną sporządzone przez nadleśnictwo. Na tę okoliczność zostanie spisana notatka dotycząca uzgodnień. Przy kwalifikowaniu drzewostanów ze względu na cechę, należy uwzględnić wymogi zawarte w przepisach prawnych oraz w Zasadach hodowli lasu.

Cechę „drzewostany na gruntach porolnych” przypisywać należy pierwszemu pokoleniu drzewostanu, na glebach porolnych.

Zgodnie z zarządzeniem DGLP nr 58/2012 wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych, w trakcie wykonywania pul, powierzchni z odnowieniem naturalnym i uzgodni go z Nadleśnictwem i Wydziałem Gospodarki Leśnej RDLP w Olsztynie.

Wykonawca na bieżąco będzie sporządzał wykaz rozbieżności pomiędzy stanem ewidencyjnym, a faktycznym na gruncie. Protokół rozbieżności zostanie uzgodniony z Nadleśnictwem i RDLP. Ekosystemy śródleśne zaklasyfikowane dotychczas jako N (bagna, rozlewiska) należy, w miarę ich stanu na gruncie, przeklasyfikować na Ls (do sukcesji naturalnej, bądź retencji).

Należy zwrócić szczególną uwagę na wprowadzenie opisu w polu „informacje różne”. (baza programu Taksator oraz opis taksacyjny) informacji o innych elementach

zainwentaryzowanych w terenie np. naruszeniach granic, występujących elementach związanych z rekreacyjnym wykorzystaniem gruntu, nielegalnych wysypiskach śmieci, itp.

#### **VIII. Zastosowanie jednostek kontrolnych.**

Komisja nie przewiduje tworzenia jednostek kontrolnych.

#### **IX. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.**

Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy wiek rębności zostanie ustalony indywidualnie. Nadleśnictwo, w porozumieniu z wykonawcą, w oparciu o dane taksacyjne, sporządzi wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy, zgodnie z §40 IUL. W przypadkach przebudowy prowadzonej trzebieżami przekształceniowymi należy w opisie wydzielenia użyć kodu „przebudowa częściowa”

#### **X. Zwiększenie powierzchni do odnowień w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.**

Komisja przyjmuje wielkość 10% jako współczynnik zwiększenia powierzchni do odnowień w drzewostanach w KO oraz w KDO.

#### **XI. Dodatkowe pomiary drewna martwego.**

Pomiary drewna martwego należy wykonać zgodnie z IUL, na co dziesiątej powierzchni próbnej.

#### **XII. Sporządzenie oraz wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych oraz mapy sytuacyjnej.**

Wydruki map zostaną wykonane zgodnie z IUL.

Dodatkowo zostaną wykonane:

1 - materiały dla leśniczych w formie operatu leśniczego i map gospodarczo-przeładowych (drzewostanów - klejona na płótnie, cięć - klejona na płótnie i walorów przyrodniczych, złożona do formatu A4; atlasu mapowego) - po 2 egzemplarze na leśnictwo,

2 - mapa drzewostanów, mapa cięć rębnych (klejone na płótnie) 2 szt. dla działu technicznego,

3 - mapa inwentaryzacji słupków oddziałowych.

Wykonawca pozyska z Banku Danych o Lasach poligonowe dane przestrzenne dotyczące lasów niepaństwowych. Warstwa lasów niepaństwowych zostanie umieszczona na wszystkich kompozycjach mapowych wchodzących w skład opracowania.

#### **XIII. Podział na obręby leśne oraz na leśnictwa.**

Komisja przychyliła się do wniosku Nadleśniczego o połączenie dwóch obecnych obrębów leśnych w jeden. Zaleca jednak dokonanie przenieumerowania oddziałów leśnych zgodnie z IUL. Nadleśnictwo złoży wniosek w RDLP o połączenie obrębów do końca stycznia 2020 r.

Podział na leśnictwa należy przyjąć zgodnie z propozycją Nadleśniczego.

#### **XIV. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód.**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują stałe ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych sosny, dlatego Komisja postanawia o pozostawieniu możliwości zwalczania szkodników pierwotnych.

Na gruntach Nadleśnictwa istnieją remizy i ogniska biocenotyczne, mające wzmacniać naturalną odporność drzewostanów. Dodatkowo Nadleśnictwo cyklicznie inwentaryzuje budki lęgowe i mrowiska.

Dane dotyczące szkód w drzewostanach zostaną dostarczone przez ZOL.

#### **XV. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych.**

Odbiór prac taksacyjnych odbywać się będzie protokolarnie zgodnie z zarządzeniami:

- nr 63/2002 Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych
- nr 55/2011 Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych w sprawie instrukcji urządzania lasu
- nr 1/2008 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie z dnia 3 stycznia 2008 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku dokonywania uzgodnień dotyczących przeprowadzonych prac terenowych związanych z wykonywaniem projektu planu urządzenia lasu lub sporządzeniem opracowania glebowo-siedliskowego.

Komisja przychyliła się do wniosku Nadleśnictwa o zorganizowanie przez wykonawcę prac urządzeniowych spotkania z pracownikami Nadleśnictwa przed rozpoczęciem prac terenowych.

Do końca prac terenowych wykonawca, wraz z nadleśnictwem, sporządzi protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych.

#### **XVI. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map.**

Szczegółowe wytyczne określi „Opis przedmiotu zamówienia”.

#### **XVII. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000.**

W ramach sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko zostanie wykonana tabela XXII dotycząca gatunków chronionych występujących na obszarach naturalnych. Nie ma potrzeby jej rozbudowywania.

#### **XVIII. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.**

Prognozę oddziaływania na środowisko należy sporządzić w oparciu o Ramowe wytyczne Ministerstwa Środowiska oraz o uzgodnienia z RDOŚ i PWIS w Warszawie. Na stronie BIP RDLP w Olsztynie będą zamieszczane informacje dotyczące przebiegu prac nad projektem pul. Społeczeństwo ma prawo zgłaszania uwag i wniosków w trakcie prac urządzeniowych, na adres Nadleśnictwa i RDLP.

## **B. Założenia do planu urządzenia lasu.**

### **I. Zestawienie obszarów chronionych i funkcji lasu.**

Komisja zgadza się z opinią Nadleśniczego o sporządzeniu nowego wniosku określającego zasięg lasów ochronnych. Wniosek sporządzi Nadleśnictwo w porozumieniu z wykonawcą.

Zasięgi obszarów chronionych (obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu) należy przyjąć zgodnie z lokalizacją podaną w aktach je powołujących, a powierzchnię zgodnie z powszechną ewidencją gruntów. Zapisy istniejących planów zadań ochronnych zostaną zaimplementowane w pul.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa funkcjonują:

- rezerwat „Olsy płoszyckie”; plan ochrony rezerwatu obowiązuje do końca 2021; wg informacji uzyskanych od Regionalnego Konserwatora Przyrody nie jest planowana aktualizacja tego dokumentu;

- obszar Natura 2000 PLB140005 Dolina Omulwi i Płodownicy - posiada PZO;

- obszar Natura 2000 PLB140014 Dolina Dolne Narwi - posiada PZO;

- obszar Natura 2000 PLB140007 Puszcza Biała - posiada PZO.

Komisja zobowiązuje Nadleśnictwo, w roku 2021 (po pracach terenowych), do uzgodnienia z RDOŚ w Warszawie sposobu postępowania, na kolejne dziesięciolecie, jakie należy ująć w pul.

### **II. Typy siedliskowe lasu oraz siedliska przyrodnicze.**

TSL należy przyjąć zgodnie z operatem glebowo-siedliskowym.

W opisie taksacyjnym należy wprowadzić siedliska przyrodnicze na obszarach sieci NATURA 2000, zgodnie z PZO. Na naradzie NTG wykonawca przedstawi ewentualne rozbieżności.

### **III. Zestawienie typów drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym (dla siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000) lub gospodarczym dla siedlisk leśnych.**

Komisja przyjmuje przedstawione poniżej TD. Ostateczne warianty zostaną przyjęte w trakcie obrad NTG, na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego oraz terenowych prac taksacyjnych.

| <b>STL</b>  | <b>TYP DRZEWOSTANU</b> | <b>orientacyjny skład uprawy</b> |
|-------------|------------------------|----------------------------------|
| <b>Bs</b>   | So                     | So 100                           |
| <b>Bśw</b>  | So                     | So 80, inne 20                   |
|             | Brz-So                 | So 60, Brz 30, inne 10           |
| <b>Bw</b>   | So                     | So 80, inne 20                   |
| <b>Bb</b>   | So                     | So 80, inne 20                   |
| <b>BMśw</b> | So                     | So 80, inne 20                   |
|             | Db-So                  | So 60, Db 30, inne 10            |



|             |           |                               |
|-------------|-----------|-------------------------------|
| <b>BMw</b>  | So        | So 80, inne 20                |
|             | Db-So     | So 70, Db 20, inne 10         |
|             | Brz-So    | So 70, Brz 20, inne 10        |
| <b>BMb</b>  | So        | So 80, inne 20                |
|             | So-Brz    | Brz 60, So 30, inne 10        |
| <b>LMśw</b> | So-Db     | Db 50, So 30, inne 20         |
|             | Db-So     | So 50, Db 40, inne 10         |
| <b>LMw</b>  | So-Db     | Db 50, So 40, inne 10         |
|             | So-Brz    | Brz 60, So30, inne 10         |
|             | Ol-Brz    | Brz 60, Ol 30, inne 10        |
| <b>LMb</b>  | Ol        | Ol 70, inne 30                |
|             | Brz-Ol    | Ol 40, Brz 30, inne 30        |
| <b>Lśw</b>  | Db        | Db 70, inne 30                |
|             | Gb-Lp-Db  | Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10  |
| <b>Lw</b>   | Db        | Db 70, inne 30                |
|             | Lp-Brz-Db | Db 50, Brz 30, Lp 20, inne 10 |
| <b>Lł</b>   | Js-Db*    | Db 50, Js 30, inne 20         |
| <b>OI</b>   | Ol        | Ol 80, inne 20                |
|             | Brz-Ol    | Ol 60, Brz 30, inne 10        |
| <b>OIJ</b>  | Ol-Js*    | Js 40, Ol 40, inne 20         |

*\* w typach drzewostanów z gatunkiem Js – do czasu ustąpienia zespołu chorób dopuszcza się zastępowanie go innymi gatunkami takimi jak: Ol, Św, Db, Kl, Wz, Lp*

#### IV. Wiek rębności dla głównych gatunków lasotwórczych.

Wiek rębności dla gatunków głównych przyjąć wg poniższej tabeli. Są takie same jak w obecnie obowiązującym planie. Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy oraz w uzasadnionych przypadkach wieki rębności dla konkretnych wydzieleni powinny być ustalone indywidualnie.

| <i>Gatunek</i> | <i>wiek rębności</i> |
|----------------|----------------------|
| Db, Js         | 140                  |
| So, Md         | 100                  |
| Św, Gb, Kl, Lp | 80                   |
| Brz, Ol        | 70                   |
| Oś, Ol odr.    | 50                   |
| Tp, Wb, Olsz   | 40                   |

#### V. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa.

Komisja przyjmuje następujący podział na gospodarstwa, zgodnie z § 82 IUL, na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętego sposobu zagospodarowania::

- 1) gospodarstwo specjalne (S)
- 2) gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)
- 3) gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Ad. 1 Gospodarstwo specjalne obejmuje (lista wydzieleni zostanie uzgodniona z Nadleśnictwem):

- a) lasy na siedliskach Bb, Bs,
- b) lasy w których ustalone są strefy ochrony całorocznej gatunków wymagających ochrony strefowej,
- c) miejsca pamięci i zabytki wpisane do rejestru oraz lasy będące kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności (zarządzenie nr 24 Dyrektora RDLP, z dnia 26.08.2008 r.) stanowiące osobne wydzielenia.

Ad. 2 Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych - obejmuje wszystkie lasy ochronne objęte obowiązującą decyzją Ministra Środowiska, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Ad. 3 Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych – pozostałe lasy. Ostateczna ilość i kształt gospodarstw zostanie ustalona w oparciu o decyzję Ministra Środowiska o uznaniu lasów za ochronne oraz wyniki prac terenowych, przed przystąpieniem do tworzenia planu cięć.

## **VI. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach oraz użytkowania przedrębne.**

### **1. Użytkowanie rębne**

Użytkowanie rębne należy planować zgodnie z „Zasadami hodowli lasu”. Należy pozostawić dotychczasowy podział na ostępy i obowiązujący kierunek cięć. Nawroty cięć należy przyjmować zgodnie z ZHL.

Rębnie należy dobierać odpowiednio do założonych długookresowych celów hodowlanych w ramach poszczególnych gospodarstw, zgodnie z wytycznymi ZHL, uwzględniając przy tym stosownie do potrzeb i możliwości, wiedzę nt. rozpoznanych siedlisk, w oparciu o aktualną dokumentację planistyczną.

W lasach ochronnych położonych w granicach administracyjnych miast planować jedną działkę zrębową w ostępie w dziesięcioleciu.

Plan cięć oraz lista zrębów I roku planu zostanie uzgodniona przez wykonawcę z RDLP i Nadleśnictwem.

Na powierzchniach zrębnych, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, powinno się pozostawiać fragmenty starodrzewu stanowiące 5% powierzchni manipulacyjnej. Dotyczy to drzewostanów zagospodarowanych rębiami zupełnymi i złożonymi. Odstępstwem od obowiązku wyznaczania biogrup należy objąć wszystkie te powierzchnie (każdorazowo po indywidualnym rozpoznaniu), na których może to w stopniu istotnym przyczynić się do dużego wzrostu zagrożenia ze strony czynników biotycznych lub abiotycznych tych drzewostanów lub będących w ich otoczeniu np.: drzewostany ze stwierdzonym zagrożeniem od kornika ostrozębnego.

Na podstawie dotychczasowych, wieloletnich obserwacji kęp starodrzewu, szczególnie o niewielkich powierzchniach, pozostawianych na działkach zrębnych, na terenie RDLP w Olsztynie, nasuwają się wnioski o ich niskiej stabilności i często krótkiej żywotności. Pogarszające się coraz bardziej w ciągu ostatnich lat warunki atmosferyczne, w tym także w odniesieniu do coraz większej gwałtowności i nieprzewidywalności ich

parametrów, nie pozostają bez wyraźnego wpływu na wyznaczone kępy starodrzewu. Zatem przypisana im niezwykle ważna rola ekologiczna, która była definiowana jako refugium (repozytorium pożytecznych organizmów) jest relatywnie krótka. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest nagła zmiana warunków ekologicznych, głównie świetlnych i wilgotnościowych.

Zmiany klimatyczne sprzyjają coraz bardziej masowemu pojawowi gatunków owadów, które dotychczas nie miały większego znaczenia w kontekście ochrony lasu. Dla dużej części z nich to właśnie niewielkie i licznie rozporoszone kępy starodrzewu, stanowią doskonale miejsca gwarantujące optymalne warunki do szybkiego i masowego rozwoju, co w połączeniu z postulatem wyłączenia ich z prac gospodarczych, może przyczynić się do powstawania dużych strat o charakterze przyrodniczym i gospodarczym. Teren RDLP w Olsztynie stał się już niestety obszarem, na którym stwierdza się coraz częstsze przypadki występowania zagrożenia od niezwykle niebezpiecznego gatunku dla drzewostanów sosnowych, jakim jest kornik ostrozębny. Wszystkie dotychczasowe przypadki wystąpienia i rozprzestrzeniania zagrożenia miały swój związek z biogrupami o niewielkich powierzchniach. W związku z tym Dyrektor RDLP w Olsztynie, pismem z dnia 17.05.2019 r. (ZO.7102.3.2019), określił zasady postępowania w takiej sytuacji.

Uwzględniając powyższe, wskazana jest zmiana w podejściu do wyznaczania kęp starodrzewu, szczególnie w drzewostanach jednowiekowych i jednogatunkowych.

Komisja zaleca zatem następujące rozwiązanie. W możliwie maksymalnym stopniu, należy odstąpić od pozostawiania „małych” kęp starodrzewu na każdej powierzchni manipulacyjnej. Z części powierzchni, wszystkich wydzieleń rębnych, zlokalizowanych w ostępie, przewidzianych do użytkowania rębego w najbliższym dziesięcioleciu należy utworzyć odrębne wydzielenie, przeznaczone do naturalnego rozpadu. Jego lokalizacja powinna być uzgodniona z Nadleśnictwem, a powierzchnia określona jako 5% powierzchni łącznej drzewostanów zaliczonych do etatu cięć w ostępie. W wydzieleniu tym nie zostaną zaprojektowane wskazania gospodarcze i dodatkowo zostaną one oznaczone zapisem w polu „Informacje różne” - „**Biogrupa**”

Strefy ekotonowe należy kształtować zgodnie z ZHL i potrzebami terenowymi. Do kształtowania stref ekotonowych można przystąpić już w drzewostanach bliskorębnych poprzez użycie wskazówki gospodarczej „WPROWADZANIE PODSZYTU” ze zredukowaną powierzchnią zabiegu i pola informacji różnej „EKOTON”. Wykonawca prac urzędniowych sporządzi niestandardową warstwę poligonową planowanych ekotonów.

Plan cięć oraz lista zrębów I roku planu zostanie uzgodniona przez wykonawcę z RDLP i Nadleśnictwem.

## **2. Użytkowanie przedrębne.**

Powierzchnia użytkowania przedrębnego zostanie zestawiona jako pierwszy nawrót, natomiast masa - jako suma wszystkich nawrotów.

W drzewostanach o niskim zadrzewieniu oraz na małych powierzchniach położonych wśród gruntów innej własności można odstąpić od planowania wskazówek gospodarczych. Listę wydzieleń bez wskazówek należy uzgodnić z Nadleśnictwem. Przed przystąpieniem do prac terenowych Nadleśnictwo, przy udziale Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Olsztynie, ustali wykaz powierzchni referencyjnych i powierzchni HCVF, który protokolarnie przekaze wykonawcy prac.

Generalnie nie należy planować cięć przedrębnych w drzewostanach z panującą So, o wieku powyżej 70 lat.

## **VII. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.**

Wykaz drzewostanów sporządzi Nadleśnictwo, po konsultacjach z wykonawcą, przed przystąpieniem do konstruowania planu cięć.

## **VIII. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.**

Pielęgnowanie należy projektować w oparciu o faktyczne potrzeby stwierdzone na gruncie. Wskazania dotyczące pielęgnowania lasu zostaną zestawione odrębnie dla upraw zainwentaryzowanych oraz upraw projektowanych.

## **IX. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.**

### **1. Zalesienia.**

Do planu zalesień zostaną przyjęte wyłącznie grunty, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu zostały przeznaczone do zalesienia. Obowiązek wcześniejszego uzyskania decyzji o WZIZT spoczywa na Nadleśnictwie.

### **2. Poprawki.**

Poprawki należy projektować w wysokości do 5% powierzchni projektowanych odnowień i zalesień w nadchodzącym dziesięcioleciu.

### **3. Pozostałe prace hodowlane.**

Lokalizacja powierzchni projektowanych do wprowadzania podszytów, II piętra, luk do odnowienia, powierzchni przewidzianych do sukcesji naturalnej, zalesienia, klas odnowienia, klas do odnowienia, halizn i płazowin, wydzieleń bez wskazań gospodarczych, plantacji szybkorosnących zostanie uzgodniona w trakcie prac terenowych oraz potwierdzona stosownym protokołem i uzgodniona z Wydziałem Gospodarki Leśnej. Wprowadzanie podszytów, II piętra oraz projektowanie luk do odnowienia należy planować tylko tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami hodowlanymi.

### **4. Selekcja i nasiennictwo.**

Ewentualne zmiany w tym zakresie Nadleśnictwo uzgodni z Wydziałem Gospodarki Leśnej oraz dokona stosownych zmian w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego. Wykonawca przyjmie w pul powyższe ustalenia. Dodatkowo zobowiązuję się wykonawcę do nierozliczania ponownego powierzchni wydzieleń, figurujących w rejestrze LMP (zmiany są dopuszczalne w przypadku stwierdzenia znacznych rozbieżności w powierzchni).

### **5. Szkółkarstwo.**

Zagadnienia dotyczące produkcji szkółkarskiej zostaną ujęte w pul zgodnie z Programem Szkółkarskim RDLP w Olsztynie.

## **X. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.**

Wykonawca szczegółowo przedstawi zagadnienia ochrony i różnorodności biologicznej oraz zagrożenia ze strony szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych w elaboracji i Programie Ochrony Przyrody.

W trakcie prac terenowych, rozpoznany zostanie aktualny stan zdrowotny i sanitarny lasów w aspekcie uszkodzeń ze strony czynników biotycznych – grzybów, owadów, zwierzyny oraz czynników abiotycznych – przymrozków, okiści, wiatru a także czynników antropogenicznych.

Sprawy zagrożenia pożarowego zostaną przeanalizowane podczas prac terenowych i opisane w oddzielnym rozdziale elaboratu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego. Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie sporządzony w oparciu o sposoby postępowania w razie pożaru, instrukcję przeciwpożarową i w/w rozporządzenie. Plan zostanie uzgodniony z odpowiednią terytorialnie Komendą Wojewódzką PSP.

Wykonawca podczas prac terenowych zainwentaryzuje istniejącą infrastrukturę ppoż oraz sporządzi mapę sytuacyjno - przeglądową uwzględniającą elementy związane z zabezpieczeniem ppoż. Elementy te należy również nanieść na odpowiednie warstwy LMN. Przebieg elementów infrastruktury liniowej (np. linie energetyczne, drogi wywozowe, szlaki turystyczne itp.) powinien być uzgadniany z sąsiednimi nadleśnictwami i kartowany na mapie w spójny sposób .

#### **XI. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.**

Wykonawca zainwentaryzuje wszelkie elementy rekreacyjno-turystyczne na terenach lasów Nadleśnictwa. Zagadnienia powyższe omówione zostaną w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody. Wykonawca wykorzysta materiały dostępne w Nadleśnictwie, a także pochodzące z innych źródeł, a dotyczące tych zagadnień. Wykonawca naniesie na LMN oraz na „Mapę sytuacyjno – przeglądową zagospodarowania turystycznego” wszystkie zainwentaryzowane obiekty związane z rekreacyjnym zagospodarowaniem lasu w również liniowe elementy zagospodarowania turystycznego. (np. ścieżki konne, rowerowe, szlaki kajakowe, szlaki turystyczne itp.) Dodatkowo w opisie taksacyjnym „w informacjach różnych” wprowadzona zostanie informacja o dodatkowym przeznaczeniu gruntów.

#### **XII. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.**

Podział na obwody łowieckie zostanie przyjęty zgodnie z decyzją Marszałka Województwa. Nadleśnictwo dostarczy wykonawcy prac listę poletek łowieckich. Ich ilość i lokalizacja powinna wynikać z wielkości populacji zwierzyny, planów pozyskania, kategoryzacji obwodu łowieckiego oraz intensywności szkód w obwodach.

Wykonawca uzgodni z nadleśnictwem lokalizację plantacji choinkowych a także powierzchnie spełniające rolę baz roślin runa leśnego.

#### **XIII. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.**

Zostaną opisane w elaboracie w sposób ogólny, zgodnie z IUL.

Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Generalnego LP Nadleśnictwo do końca roku 2019 ma wykonać „Eksperytę docelową sieci drogowej”. Jej ustalenia zostaną uwzględnione w pul. Do wykonania opracowania należy użyć danych lidarowych pozyskanych od Głównego Geodety Kraju, które pozyska Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi.

#### **XIV. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej.**

Wykonawca zamieści w elaboracie charakterystykę ekonomiczną terenu nadleśnictwa oraz zestawi tabelę XIX.

#### **XV. Prognoza stanu zasobów na koniec okresu gospodarczego.**

Zostanie wykonana zgodnie z IUL.

#### **XVI. Aktualizacja Programu Ochrony Przyrody.**

Program Ochrony Przyrody obejmuje kompleksowy opis stanu ochrony przyrody w Nadleśnictwie, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych oraz przewidziane sposoby ich realizacji. Zgodnie z §110 i 111 IUL wykonawca dokona aktualizacji, sporządzonego na lata 2011-2020 Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody obejmie powierzchnię zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Ostrołęka. Będzie się składał z części opisowej oraz mapy sytuacyjno-przeładowej walorów przyrodniczo-kulturowych, wykonanej na bazie mapy sytuacyjno-przeładowej funkcji lasu w skali 1:50 000.

Część opisowa programu będzie zawierać dane dotyczące form ochrony wymienionych w ustawie o ochronie przyrody.

W programie zostaną uaktualnione granice zasięgu poszczególnych form ochrony przyrody oraz powierzchnia gruntów nadleśnictwa w ramach poszczególnych obszarów. Źródłem informacji do Programu Ochrony Przyrody będą dane zawarte w planach zadań ochronnych oraz informacje uzyskane od pracowników Nadleśnictwa, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Konserwatora Zabytków, z Biura Planowania Przestrzennego, z Urzędów Gmin, ze środowisk naukowych, przyrodniczych i organizacji społecznych oraz dane pozyskane w trakcie inwentaryzacji lasu.

Wykonawca sporządzi listę gatunków chronionych i cennych w warunkach przyrodniczych Nadleśnictwa Ostrołęka z podaniem źródła informacji.

Elementy ujęte w Programie Ochrony Przyrody zostaną umieszczone na odpowiednich warstwach Leśnej Mapy Numerycznej.

POP oraz związane z nim mapy, zostanie wykonany w dwóch wersjach: pełnej z przeznaczeniem dla LP oraz przeznaczonej do publikacji (będzie pozbawiona danych podlegających ochronie na podstawie art. 16 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Program Edukacji Społeczeństwa sporządzi Nadleśnictwo i przekaże wykonawcy przed NTG.

#### **XVII. Wydruk map tematycznych.**

Wydruk zostanie wykonany zgodnie z IUL.

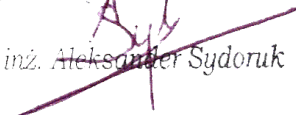
#### **XVIII. Projekt wystąpienia do RDOŚ z sprawie zakresu oraz stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko.**

Komisja zatwierdza projektowany zakres oraz stopień szczegółowości prognozy celem przedstawienia do uzgodnienia.

**XIX. Inne zagadnienia projektowe specyficzne dla Nadleśnictwa.**

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa pełniony jest na podstawie zawartych porozumień ze starostwami.

SPORZĄDZIŁ:

SPECJALISTA  
ds. Urządzania Lasu  
  
mgr inż. Aleksander Sydoruk

DYREKTOR

  
Z upoważnienia  
Dyrektora RDLP Olsztyn  
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej  
mgr inż. Zbigniew Karas